

„EDINOST“

izhaja dvakrat na teden, vsako sredo in soboto ob 1. uri popoldne.

„Edinost“ stane:

za vse leto gl. 6.—; izven Avst. 9.— gl.
za polu leta „ 3.—; „ 4.50
za četrt leta „ 1.50; „ 2.25

Posamične številke se dobivajo v prodajnicah tobaka v Trstu po 5 nov., v Gorici in v Ajdovščini po 6 nov.

Na naročbe brez priložene naročnine se upravnistvo ne osira.

EDINOST

Oglas in oznanila se računajo po 8 nov. vrstica v petiti; za naslove z debelimi črkami se plačuje prostor, kolikor bi ga obseglo navadnih vrstic.

Poslana, javne zahvale, osmrtnice itd. se računajo po pogodbi.

Vsi dopisi se pošiljajo uredništvu v ulici Carintia št. 25. Vsako pismo mora biti frankovano, ker nefrankovana se ne sprejemajo. Rokopisi se ne vračajo.

Naročnino, reklamacije in inserate prejema upravnistvo v ulici Carintia 25. Odpriete reklamacije so proste poštnine.

Glasilo slovenskega političnega društva za Primorsko.

„V edinosti je moč.“

Vabilo na naročbo.

Prvo polulete tekočega leta je izvršeno. Stare naročnike prosimo nujno, da pravočasno ponove naročbo, da ne nastanejo neredi pri odpošiljanju lista. Prijatelje našega lista tudi prosimo, da gledajo nam pridobiti novih naročnikov. Cena je razvidna na čelu lista.

Upravnistvo „Edinosti“.

V edinosti je moč.

„Edinost“ je ime našemu listu. Geslo našemu listu pa je: „V edinosti je moč“. Krasno, pomembno je to ime, a le tedaj, ako je res tendencija lista ista, kakor je izražena v lepem tem naslovu. Naslovu našega lista odgovarja povsem tudi njega „moto“. Tudi v tem reku izražen je lep, zlatavreden nauk, kateri nauk — ako ga uvažujemo vsikdar in povsodi — nam daje siguren, neprecenljiv lek zoper vse naše narodne bolečine in težave. To je nezrušljivo naše propričanje, in zato nam bode vedno prva skrb, da se držimo rečenega nauka. „V edinosti je moč“ — to je večna resnica, katero imej vsikdar pred očmi vsaka država, vsak narod, vsako društvo. In v koliko večje meri bi morali uvaževati to resnico osobito mi Slovenci! Le pomislimo! Maloštevilni narod smo, katera okolnost je že sama na sebi velika ovira napredku naroda, ker mu ne dovoli, da bi se zadostno in zdatno silo šel v boj za svoje pravo. Nedostatnost naših močij vpliva čestokrat jako neugodno celo na najpogumnejše, na najenergičnejše mej nami, da jamejo predčasno omagovati. Maloštevilnost naša je nam sovražni faktor, s katerim nam je vedno računati, ako hočemo biti natančni v svojih proračunih in svojih načrtih. Maloštevilnost naroda slovenskega moramo imeti vsakokrat pred očmi, ko se pripravljamo za napore v dosego te ali

one svrhe, da ne postanemo v nadejanih svojih presangvinični, kar je čestokrat v veliko škodo.

Na jednj strani torej maloštevilnost naša — in na drugej strani pa preobilo nasprotstva, tako od strani drugorodnih, kakor tudi od strani zelene mize veljavnih mogočnih in krmilo države naše vodečih gospodov. Malo nam je torej in ako še to malo, kar nas je, ne bodemo vlekli na jednj in iste vervi in v jednj in iste meri, smemo-li upati, da bodemo le za korak naprej potisnili našo narodno stvar po strmej poti; smemo-li upati, da kedaj dosežemo svoj cilj?

Uprav dovršivše se volitve v deželni zastop Moravski so nam glasen opomin, da bodimo složni. Pri teh volitvah so izgubili Čehi tri mandate in sicer v mestnih skupinah, katerih prebivalstvo je po velikej večini slovansko. Staročeski listi sicer zvrčajo krivdo na žalostnem tem izidu na razna nemoralna sredstva — mej temi stoji na prvem mestu drzno in nesramno kupovanje glasov — in na pristransko, Slovanom neprijazno postopanje okrajnih političnih načelnikov; ali — mi smo uverjeni, da bi bil izid rečenih volitev ves drugi, da so šli Moravski Čehi združeni in jedini v volitveni boj. Denimo tudi, da v dotičnih treh volilnih okrajih ni bilo nasproti stoječih si domačih kandidatov, ali prepir je bil v skupnosti stranke, nesloga je bila mej odličnjaki. To pa vpliva v moralnem pogledu na vso stranko, da ne more razviti prave agilnosti, da se ljudje ne udeležijo volilnega čina isto navdušenostjo, katero more poroditi samo le nekaljena sloga. Kdo daje provzročil nesrečno neslogo na Moravskem, nočemo tu na široko motiti, toda izjaviti nam je, da krivda izvestno ni — kakor trdijo staročeski listi — izključljivo na strani Mladočehov in kmetске stranke, ampak krivde je malo tu in malo tam, ako jemljemo v poštev posamične osobnosti. Glavni vzrok nespোরazumljenju je pa bila gotovo širēja

se in rastoča nezadovoljnost mej narodom. Treba je pomisliti, da tri četrtine prebivalstva Moravske je slovanska in vender ne morejo odpraviti anomalije — in na tem je gotovo kolikor-toliko kriva nepravna taktika vseh slovanskih poslancev v državnem zboru, — da tam gospodujejo Nemci, da jedna četrtina ukazuje trem četrtinam. Žalostna ta prikazen je ogrenila vse čustvovanje ljudstva: od tod izvira nezadovoljnost, ki je provzročila neslogo v lastnem taboru, katerej posledica je bil žalosten izid ravnokar dovršivših se deželnozbornih volitev. Ali to je gotovo: da ni bilo nesloge, bil bi izid izvestno drugačen. Sloge in bratske ljubavi ni bilo — in vspehi so izostali.

Moravski ti dogodki opominjajo nas dovolj glasno — in gorje nam, ako ne bodemo hoteli slušati teh opominov! —: bodite složni, ljubite se med seboj! Ali stojte, tu treba nekoliko pojasniti. Tako abotni nismo, da bi zahtevali, da morajo biti vsi ljudje vsikdar in o vsakej stvari jedne in iste misli; da mora biti vse življenje naroda nekak mrtev mehanizem, kateri deluje, samo da ga navije kaka posebna, v to določena sila. Česa takega ne smemo zahtevati, dasi imamo — žal! — uprav mi Slovenci odličnjakov, kateri bi si takó želeli, kateri bi hoteli, da bi bil narod le mašina brez lastne volje, ki naj bi delovala ob času — volite v. Ali tako zahtevanje je absurdno, kajti že naš slovenski pregovor pravi: vsaka glava svojo pamet. In prepričani smo, da nijance v političnem mišljenju posamičnih vrst naroda neso v nikako škodo, da! celo v korist so! Kajti razlika v mišljenju dela, da se vsako vprašanje temeljiteje prouči, čemur je posledica, da se bistrijo nazori in pospešuje temeljito poznavanje lastnih odnošajev. Jedno pa je absolutno potrebno: izražanje teh različnih nazorov bodi vselej dostojno in ne nosi

na čelu znak osobne animozitete. Spoštovati je treba vsako menenje — naj je že prišlo od desne ali leve, — ako slutimo, da bi bilo to koristno našej stari, stvari naroda. V tem pogledu so jako poučni dogodki najnovejše dobe na Českem. Tudi tam je nastal razpor, katerega moramo globoko obžalovati. Ako motrimo te dogodke se stališča gori označenega, moramo pač priznati, da so Staročehi mnogo, mnogo zakrivili. Da so uvaževali, sklepajoči spravo z Nemci, razna menjenja, da so k Dunajskim konferencijam poklicali tudi Mladočehe — ker ti reprezentujejo velik del naroda českega, bodi to komu ljubo, ali ne — ne bilo bi nastalo takó razburjenje po vsej deželi, ne bi videli, kako v službi naroda osivelemu, prezasluznemu dr. Riegeru — človeku se kar mило stori, opazujočemu žalostno to prikazen — ginjeva nekdanj vsemožna avtoriteta, kakor se topi sneg po rahlem spomladanskem dežju. Slušati ni hotel od njegovega različnega menjenja svojega političnega bližnjega. Tako postopanje vzbuja mej narodom sum, da hočejo umestiti absolutizem ožjih krogov. To pa žali, to greni. Tako sta zašla Rieger in njegova stranka na visečo planjavo, po katerej polje že po natornem zakonu pot vedno nižje in nižje.

Rojaki, vse to bodi nam v svarilo, da se nam ne bode moglo kedaj očitati, da nismo znali izvajati potrebnih naukov iz znamenitih dogodkov, ki so se vršili pred našimi očmi. Ni treba, da bi bili ob vsakem vprašanju takoj začetkoma vsi jednega in istega menjenja, toda uvažujmo vselej pametno misel, došlo nam od desne, ali leve. Ako bodemo dobrohotno motrili vsa različna menjenja o vitalnih interesih naroda našega, uverjeni smo, da se bodemo pravočasno razumeli ob vsakem vprašanju in tako si bodemo vstvarili trdno podlago za delovanje naše. Ako bodemo tako postopali, ni se nam bati, da ne bi bili jedini in složni ob usodepolnih, narodno našo bodočnost odločujočih trenutkih. Ob takih trenutkih

PODLISTEK.

Ne pozabi me!

List iz dnevnika; spisal J. M. Krivčev.
(Dalje).

Zelo sem bil žalosten po teh očetovih besedah. Tudi mati neso dalje silili, a od svojega sklepa — iti v šolo — nese odstopil. Z materjo pogovarjala sva se o tem vedno, kadar sva bila sama; vselej sem jih prosil, da mi izposlušajo pri očetu dovoljenje, da grem v šolo.

Nekega dne srečajo naju, idoča na polje, naš gospod župnik. Pogovarjala sta se z materjo o raznem. Pogovor se zasučel tudi na-me, ki sem spoštljivo na strani stal. Mati povedo gospodu župniku, da bi rad v šolo šel. Dobri gospod jeli so me povpraševati, kaj da bi rad postal, ko dorastem. Osrčil sem se ter rekel v svojej otročej priprostosti: „Gospod bi bil rad.“ Mater mojo so neizrečeno razveselile te besede, ker so bili uverjeni, da ne menim družega, nego duhovnega gospoda. „Poskusite, poskusite!“ rečejo gospod župnik, „jaz sam hočem govoriti z očetom.“ O, kako sva bila z materjo vesela, kajti pre-

pričana sva bila, da bodo oče kaj dovolili, ako župnik žujimi govore. Prišedši domov povedali so mati takoj očetu o tem pogovoru. Oče so nekaj mrmrali, toda nese jih razumel; potem pa so odšli iz sobe.

Kmalu so nas obiskali gospod župnik, ter govorili so dolgo z očetom; potem pa so poklicali mene, ter mi povedali, da pojdem v mesto v šolo.

Ko so se bližale počitnice svojemu koncu, šla sva nekega dne z očetom v mesto in tu so me vpisali v šolo. Ne bodem opisaval dalje svojih šolskih let. Kdor je skušal težave in sitnosti dijaških let, gotovo ve, da tudi v najlepših letih življenja ne cveto vsakteremu rožice. Največje moje veselje je bilo, ko sva se sprehajala z Filipom. Mnogo veselih ur sva preživela in hitro tekeli mi je čas, da skoraj nese vedel kako. Učil se nese posebno pridno, pač pa moj prijatelj. Mati obiskali so me pogosto, ne tako oče ki nese imeli pravega zaupanja do mojega učenja. Bržkone bila je očetova nezaupnost tudi kriva, da nese dokončal šol, kakor bi jih moral. Ostati moral sem v nižavi.

Prišlo je drugači, nego so si domišlje-

vali in želeli moja mati. Ni se jim izpolnila želja, da bi me videli pred altarjem. Tudi od Filipa moral sem se ločiti, kajti odšel je na višje šole v Zagreb. Ali kako težko sva se ločila! Na postaji, ko sva se slednjico objela in poljubila, zatrjevala sva si, da si hočeva pogosto dopisovati. Tako se je tudi godilo nekoliko časa.

Čas pa hitro mineva in donaša nam vedno kaj novega. Drugi časi, druge misli in druge sitnosti. Mejebojna pisma postajala so vedno redkejša; naposled so čisto prenehala. Ne duha ne sluha ni bilo več o mojem prijatelju.

Zgubil sem tudi veselje do učenja in želel sem si preteklih časov. Spominjal sem se očetovih besed: da jih mnogo pride iz šole z gosposkimi rokami in prazno glavo, tako, da potem nese ne za kmeta, ne za gospoda. In sedaj nahajal sem se tudi jaz na ravno iste poti. Zakaj sem vender prosil očeta, da me pošljejo v šolo?!

Premišljevali sem začel resno o svojej bodočnosti, moreča misel blodila mi je po glavi: kaj bo iz tebe? Ali za šolo nese bil več in prvokrat, ko so došli mati, razodél sem jim nakano svojo. Mati so se seveda močno prestrašili; rekli so:

„Ja, kaj ne boš postal gospod?“

„Ne“, odgovoril sem jaz, „nemam veselja, rajši bodem kmet.“

Ni ene same besede neso črhnilo mati na ta moj odgovor, toda videlo se jim je, da so močno vznemirjeni. Pri odhodu pa so vsikliknili:

„Kaj pa bodo oče rekli?!“

„Jaz ne vem“ bil je moj odgovor. In tako sva se ločila; danes prvokrat tako žalostno. Kaj se je dalje godilo z menoj, ne bode veliko zanimalo častitega bralca. Nedolgo potem vstopil sem v službo na nekem kolodvoru, in živel sem še precej zadovoljno. To naj zadostuje!

O prijatelju Filipu pa ni bilo ni duha, ni sluha.

Daleč sem zašel se svojim pripovedovajem in je čas, da se vrnem k dogodkom v toplicah.

Ko se drugo jutro zbudim, bila je moja prva misel pri mladem častniku. Koj po zajutru napotil sem se proti studenčku, kakor sva se bila dogovorila. Vsel sem se v senco, kajti spomladansko solnce je že precej pripekalo. Dolgo sem moral

je pa absolutno potrebno, da smo složni in jedini — kajti le v edinstvi je moč! —t—

Politični pregled.

Notranje dežele.

Dne 6. t. m. zasel je novoimenovani škof Dunajski dr. Anton Josip Gruša knezo-nadžkofski stol. Slavnosti intronizacije udeležil se je tudi papežev nuncij Galimberti, namestni škof, sufragani in vsa Dunajska duhovščina.

Dne 26. avgusta pripelje se Nj. Veličanstvo v Gradec, da se vdeleži polaganja temeljnega kamena za novo vseučilišče in brambovsko vojašnico.

Na Solnograškem volile so kmečke občine v deželni zbor same katoliško konservativne poslance, izvzemši jednega. Znani dvorni svetnik, germanizator in centralist Lienbacher je torej se svojo stranko pogorel. Konservativna stranka izgubila je torej en sam mandat, ali izguba ta jo skeli, kajti propal je nje prvak, deželni glavar grof Chorinsky.

Mestni zastop Praški volil je v deželni šolski svet zastopnikom Čehov dra. Srba in zastopnikom Nemcev državnega poslanca Heinricha. Volitev se je izvršila jednoglasno, kajti Mladočehi so pri tej priliki izrekli, da v tem vprašanju ne poznajo razlike med Mlado- in Staročehi, ampak le žele, da se volita moža, katera bosta v deželnem šolskem svetu odločno zastopala interese mesta Praškega in naroda českega. Poslanca dr. Skarda in dr. Kučera dobila sta nalogo, da izdelata protest proti določbi postave, da mestni zastop mora voliti jednega Čeha in jednega Nemca v šolski svet. Mladočeh Kučera je rekel, da kaj tacega bi si ne upala ogerska vlada niti nasproti najmanjšemu selu.

O obnem zboru „Pro Patrie“ pišejo Praškej „Politiki“: „Narodno zjedinenje je ona podlaga, na kateri stoji, bodo skušali politiki v Trentinu — to je: državno- in deželnozborski narodni klub — rešiti Trentinsko vprašanje in ako nas vsa znamenja ne motijo, bomo kmalu čuli o predlogu italijanskih Tiroleev. Tako dal nam je prvi razumeti list „Alto Adige“. Nameravajo namreč osnovo dveh ločenih okrožnih zborov in razdelitev deželnega premoženja. Sedanji deželni zbor ostane sicer, ali delokrog mu bude jako omejen.“

čakati — ali vsaj meni se je tako zdelo. Mislim sem že, da ne pride. Naposled vendar prikoraci počasnih korakov, čitajo neke novine. Ko me zagleda, me pozdravi rekoč: „Gotovo ste že mislili, da me ne bode. In res bi me danes ne bilo, da se neva véeraj za gotovo zmenila. Vidite ta-le studenček tu vzbujaj v meni zelo vesele in zelo žalostne spomine.“

Naredim mu prostor na klopi, da se vsede. Po kratkem molku prične pripovedovati:

„Obljubil sem vam, da vam povem dogodbe svoje. Sicer ni prijetno se spominjati onih dni, ko je živel človek v najlepšem upanju za bodočnost. Nerad začnem, ali naj si bode. Upam, da me bodete sočutno poslušali. Rodil sem se v vasi K. . . . kot sin revnih starišev. Sedaj bi marsikdo drugače sodil. Očeta nesem poznal, umrli so mi v zgodnji mladosti, in tudi mater zgubil sem, ko mi je bilo komaj deset let. Ko mi kruta smrt pobere še mater, bil sem sam na širnem svetu. Ne, nesem bil popolnoma zapuščen, imel sem strica, kateri je imel veliko premoženje v mestu. Jaz ga niti poznal nesem, le mati so mi véasi pravili o njem. Ta prišel je pome, in me odpeljal seboj v mesto.“

(Dalje prihodnjič).

Pri tej priliki si pa ne morejo kaj, da se ne bi spomnili naše slovenske južne Štirске. Zastopniki slovenski, vzdramate se! Česar smejo prositi Italijani, smemo tudi mi, kajti, kar je na Tirolskem prav, tudi na Stajarskem ne bi bilo napačno. Vsakako je treba na to delati, da se slovenski Štirci osvobodijo jarma nemških srditežev.

Vnanje države.

Razkralj Milan se je neki odločil, da skrajša bivanje svoje v Belemgradu, kajti mika ga — tako pravijo — krasno kopališče v Badenu pri Dunaju z vsemi lastnimi mu ugodnostmi. Ali pa ni morda kak drug vzrok, da se je dobri Milan premislil? I seveda je: mož je menil, da bode z gromečimi besedami pri kakem profesorskem banketu zrušil njemu toli neprijetno radikalno stranko. Toda slabo je računal, kajti za sedaj smemo reči, da radikalna stranka je ves narod z jako malimi izjemami; proti vsemu narodu pa nikdar ne zmôre jedna sama oseba, in če je ta oseba tudi pohotni Milan.

Vdova umorjenega majorja Panice odposlala je telegram materi prinčevej, proseč jo, da pri knezu posreduje za obsojenca. Nekov diplomat spremlil jo je zajedno do ministra Jirkova, kjer je pa zvedela, da je nje soprog — že umorjen. Tako nečloveški so z ubogo ženo postopali ti bolgarski krvoločneži, da jej niti neso privolili, da bi se bila poslovila od druzega jej soproga! Ali dan maščevanja pride gotovo, to naj si zapomni slavni Stambulov!

Bruseljski „Nord“ piše: Usmrtenje Panice ni nikogar iznenadilo. Stambulov sežiga sedaj za saboj vse ladije, kajti nema več česa izgubiti. Nek dopisnik tega lista pa vpraša: Kako dolgo more še trajati tako kritična in umetna situacija, ko jeden vsemožni minister pošlje iz dežele knežjega uzurpatorja, da more potem dati ustreliti jednega narodovih junakov?

Španska ministerska kriza je že završena. Sestavilo se je strogo konservativno ministerstvo z Canovas del Castillo na čelu. Novi kabinet se bode neki glede vnanje politike držal starih tradicij. Canovas se ne bode mešal v zadeve Evrope in bo gledal, da vzdrži dobre odnošaje z vsemi državami.

D O P I S I.

V Gorici dne 1. julija [Izv. dop.] (Novo šolsko poslopje — Čepovan — Spodnja gimnazija — Nova fabrika plinovitih vod via Morelli, 12.) Naznajam vam, da se izroči novo šolsko poslopje že početkom prihodnjega leta svojemu plemenitemu namenu. To poslopje krasne zidave ne bo samo odgovarjalo silnej potrebi, služilo bo tudi v lepoto goriškega mesta. Znano vam je, da se je iz Goriškega odposlalo ministerstvu kaci 150 peticij v dosego slov. spodnje gimnazije. Še nam ni znana osoda onih peticij, čeprav se nam jadrno bliža početek novega šolskega leta. Morda nas hoče nj. ekselencija prav na naglem iznenaditi. Accidit in puncto, quot non speratur in annum. Upajmo! Ker že govorim o toploti naših želja, naj govorim tudi o vročini. Prosim, opozorite svoje čitatelje v Trstu, ki ljubijo hlad in mir, na Čepovan ter povejte jim, da jih čaka kot novo najprimernejše poletišče se svojo zmerno temperaturo, bistro hladno vodo z železom in z drugimi ugodnostmi. Res, Čepovan, lepa poletna dolina, je in ostane najprimernejše poletišče na Goriškem. To je že bilo dokazano v Vašem prečenjenem listu.

Vročina, koja sedaj vlada, zahteva, da izpregovorim nekoliko o hladnih in zdravih pijačah. Vsak ve, da vina, lani pridelana, so vsled bolezni zelo plehka in manj prijetnega okusa; pa tudi če neso

naravnost škodljiva, vendar ne proizvajajo dobrih učinkov za naše zdravje.

Raba plinovitih vod je slovenskemu občinstvu menda premalo znana: zato ne bode odveč, ako opozorimo tukaj na novo fabriko plinovitih vod via Morelli, šte v. 12 ter nekoliko izpregovorim o dobroti teh vod.

Ako pomislimo, da naravna voda v pasjih dnevih postane manj zdrava, bode nam takoj jasna prednost plinovitih vod, ki se pripravljajo iz najčistejšje vode. Plinove vode, zmerno povžite, so sredstvo hladilno in pred vsem prebavljivost pospeševalno; one ustavljajo preobilne kisline v želodci ter pospeševajo prebavljanje debelejših in manj razpušljivih stvari. Plinove vode so gotov pomoček zoper želodčne bolezni, katerim so baš vzrok preobilne kisline. Plinove vode neso samo, kakor nekatere grenke vode, v kako nadlego, one marveč čistijo in ločujejo, kar je v telesu, v njegovih sokovih v preobilici. — Plinove vode, so mogočen pospeševatelj v jetrnih poslih ter storé, da se kri bolje pripravlja.

S kratka, plinove vode so gotov in cen pomoček zoper različne bolezni in tudi zoper kolero.

Gori imenovana fabrika, h katerej spada tudi podružnica v Gradiški, pripravljajo plinove vode se stroji na par in se priporoči na prvi mah ogledniku se svojih redom, čistočo in pripravnostjo hramov.

Prodaja plinovitih vod je v Gorici, katera se ponaša z izvrstno naravno vodo, prav znamenita; kajti kdor ljubi zdravje, daje prednost gotovim pomočkom zoper bolezni, katere preté človeškemu telesu. Naj tudi slovensko občinstvo posnema Goričane v tem, da si priskrbi plinove vode, katere odpošilja gori imenovana fabrika točno in dober kup!

Mislim, da sem prav pogodil, ako sem Slovence opozoril na rabo plinovitih vod, toliko slovečih zaradi njih dobrote. Mens sana in corpore sano.

V kratkem kaj prav zanimivega. Z Bogom.

Domače vesti.

Nadvojvodinja Štefanija pride, kakor se poroča, prihodnjo jesen v Miramar, kjer ostane čez zimo.

Tržaški namestnik mudil se je minolo soboto v Sezani, kjer je bil slovesen vsprejem. Pri uhođu v vas sta ga vsprejela okr. komisar dr. Laharnar in župan g. Rajmund Mohorčič. Pred glavarstvom igrala je godba cesarsko himno in pokali so možnarji. Tu so pričakovali č. duhovščina, občinski starišnje, uradniki in šolska mladina; neka deklica podarila mu je lep šopek cvetlic. Na to je g. namestnik sprejel deputacije, obiskal cerkev, urade, šolo in ječo; obiskal je so-progo gospoda župana, župnika g. Komana in posestnika Scaramangà. Ob 4. uri pop. vrnil se je v Trst.

Imenovanje. Okrajnim komisarjem na Primorskem so imenovani: Bogoljub Prinčič, Alfredo Manussi pl. Montesole, Ernst Gironcoli pl. Steinbrun, Fr. Renner; provizoričnim grof Marius Attems pl. Heiligenkreutz; namestniškim koncipistom so imenovani: Artur Wolkenstein Rodenegg, Ivan Bat. grof Sordina de Cocinari, Ivan Krekič pl. Freuland, Albert vitez Putzer-Reybegg, Emil Fesch, Rudolf Lobmayr, dr. I. vitez Ssarpa, baron Anton Ceschi v sv. Križu.

Mladomašnikov dobi naša tržaško-koperska škofija 23, ki bodo deloma popolnili prazna mesta po deželi. Enako število novomašnikov neso že več let imeli.

Odbor političnega društva „Edinost“ ima v nedeljo ob 10. uri predpoludne svojo sejo v prostorih „Del. podp. društva“. Vsi gg. odborniki, namestniki in zaupni možje so naprošeni, da se udeleže te seje.

Za družbo sv. Cirila in Metoda v Trstu darovali so rodoljubi Pazinski, slavéči imendan sv. Cirila in Metoda, 3 glđ.

Za podružnico sv. Cirila in Metoda na Greti oziroma za otroški vrt v Rojanu, se je nabralo dne 29. pr. m. v veselej družbi pri dveh okroglih mizah v Barokvljah 1 glđ. 20 kr.

Slavnost sv. Cirila in Metoda otročičev slov. šole pri sv. Jakobu izvršila se je posebno dostojno. Sv. maše udeležili so se praznično oblečeni otroci, njih stariši, mnogo odbornikov, oziroma odbornic obeh Trž. podružnic, kakor tudi druzega pobožnega občinstva. Pri sv. maši so kaj ubrano peli otročiči. Po sv. maši zbrali smo se v šolskem vrtu, kjer se je vršila ginljiva slavnost, katera nam je bila v jasen dokaz, da šola pri sv. Jakobu vrši povsem svojo lepo dolžnost, na čemur gre vsa čast in hvala učiteljskemu osebju. Čuli smo lepo petje in razne deklamacije, posebno pa je ugajal prizor „Štirje letni časi“. Pri tem prizoru bili so predstavljalke in predstavljalci primerno opravljeni. Nadzornik g. M. Mandić razdelil je mej otroke nad 200 podobice sv. Cirila in Metoda s primerno molitvico na zadnji strani. Slavnost je zaključila „cesarska pesem“. Slovincem pač ni smeti biti žal žrtve, ki jih doprinašajo za družbo, kajti sad, katerega doprinašajo te žrtve, je zlat sad neprecenljive vrednosti. To nam bodo radi potrdili vsi oni stariši, ki so bili pri slavnosti navzoči, kajti videlo se jim je na obrazu, da so ginjeni do srca.

Slavnost sv. Cirila in Metoda v Rojanu.

Rojanski otroški vrt družbe sv. Cirila in Metoda slavil je v soboto god naših slovenskih blagovestnikov. Že na predvečer godu so bili razsvitljeni prostori otroškega vrta, ter primerno okinčani. Druzega dne pa je plapolala nad temi prostori narodna trobojnica, kazajoč s tem, da je tam krepka narodna trdnjava. V soboto zjutraj ob poldevet uri zbrali so se otročiči polnoštevilno v prostorih otroškega vrta. Bilo je okoli 55 otročičev. Vrtarica gospodičina Fabijani vvrstila je otročiče, da odidejo k sv. maši. Vredno je posebno omenjati, da so bile navzoče pri tej slavnosti skoraj vse matere otročičev šolskega vrta. Sv. mašo je služil č. g. kapelan Počivalnik, tajnik podružnice. Razen otročičev se je udeležilo sv. maše predsedništvo in nekaj domačih rodoljubov. Po končanem sv. maši odpravili se so otročiči zopet v prostore otroškega vrta. Predsednik podružnice g. Drag. Martelanc razkladal je pomen slavnosti ter navzočim starišem posebno omenjal, da ta slavnost ni pomenljiva le za naš otroški vrt, temveč za nas vse Slovence — in skupne Slovane. Uprav sedaj je nekaj čez 1000 let odkar sta prižgala slovanska blagovestnika luč sv. krščanske vere v srca naših prednikov. To je velepomemljivo — ako pomislimo, da je krščanska vera temeljna podlaga vsej evropskej omiki. Hvaležni moramo biti torj sv. Cirilu in Metodu, našim blagovestnikom, in sveta, častna naša dolžnost je, da se jih posebno danes tu spominjamo. Otročičem je priporočal g. prvomestnik, naj se vedno spominjajo naših blagovestnikov-pokroviteljev družbe sv. Cirila in Metoda, po katerih nosi društvo svoje ime, — a tudi sveta brata se bodeta njih spominjala gori nad oblaki — ter skrbela da bodo vzrastli — vzgojeni na narodnej podlagi. Po končanem govoru prvomestnika izvršili so otročiči „Molitev“. Nastopila je na to deklica Germanis ter deklamovala „Našo zvezdo“. Vsi otroci skupaj so zapeli „Zvonovi pojejo“. Deklica Iv. Perič je deklamovala na to „Slavčeku“, na kar so otroci zopet peli „Domovje moje Slovenija“. Zatem je nastopila deklica A. Čokelj ter deklamovala „Sreče dom“. Tej deklamaciji sledilo je petje „Mrzel veter“. — Dvogovor „Mačka in senica“ je vzbudil mnogo smeha. Na zadnje se je zapela še cesarska pesem. Po dovršenem vsoporedu se je obdarovalo otročiče z sadjem in sladčicami. Ločili smo se od te slavnosti radostno prizna-

vajoč, da je „otroški vrt“ v Rojanu prava narodna tvrđjava, koja nam vzgojuje lepo število nedolžnih otrok, ter jih tako za vedno reši pogube — tujstva. Otročiči so izvrstno in lepo molili in peli, — a divili smo se deklamovanju malih deklic. Zahvaliti se mora gg. J. Katalanu in Bremicu, ker sta okrasila šolsko dvorano. Videlo se je očitno, kako to dobro upliva na navzoče matere — videče toliko lepega uspeha pri svojih otročičih.

Nedeljski izlet „Tržaškega Sokola“ v Škedenj sme družtvo to na častnem mestu zabilježiti v svojej družtvenej kroniki. Zbiralni smo se pri sv. Jakobu, kjer se je sešlo prilično obilo članov v sokolskej opravi. Vrstivši se odkorakali smo proti Škedenju. Škedenjska godba došla nam je naproti do rotunde. Na vrtu gostilno g. Sancina-Nemca nabralo se je obilo občinstva iz mesta in domačega sela. Korporativno došlo mnogobrojno škedenjsko pevsko družtvo „Vesila“ zabavalo nas je se svojim divnim petjem, na čemur mu tu še enkrat izrečemo najprisdrenejšo zahvalo. Ob 6. uri začela se je telovadba. Dasi so se nam takrat odtegnili nekateri telovadci-odličnjaki — iz katerega vzroka, ne vemo — se je vender točka ta tako dobro izvršila, kakor ne bi nikoli pričakovali. Občinstvo je glasno in šumno odobravalo proizvajanja vrlih naših telovadcev. Po dokončanej telovadbi zahvalil se je starosta iskrenimi besedami v prvej vrsti telovadcem, potem pa zbranim Sokolajem. Besede staroste našle so glasen odmev v vrstah Sokolov, kar nam je pričalo, da vlada sedaj iskreno sporazumljenje mej vodstvom in družtveniki. Temu govoru odzvalo se je par Sokolcev. Znamenito je, kar je jeden govornikov konstatiral, da je uprav dosedanja opozicija dala glavni kontigent k temu izletu. Potem je starosta govoril do vsega zbranega občinstva in do družtva „Vesila“ posebe. Odgovoril mu je predsednik „Vesile“, g. Sancin-Nemec. Oba govora spremljali so navdušeni živijo-klici. Pri sviranju cesarske pesmi in „Hej Slovani“ pojavljali so se isti patrijotičko-navdušeni pojavi, kakor nedavno v Barkovljah: vse občinstvo pelo je ti pesmi z godbo, stojé in razoglavo. Po vrnitvi teh dveh toček nastal je pravi orkan oduševljenja: klici „živela Avstrija“ neso hoteli potihnuti. Niti hudomušni dež ni nam mogel kaliti veselja našega. Tudi družbe sv. Cirila in Metoda nesmo pozabili. Ob 9. uri odšli smo iz Škedenja, spremljevani po godbi. Dospevši v mesto, zbrali smo se v dvorani hotela „Europa“, kjer so pevali pevci „Del. podp. družtva“, pomnoženi po nekaterih drugih pevcih. Tudi tu se je napivalo in govorilo. Sploh je bil vsej slavnosti pritisnjen znak prelepega sporazumljenja, sloge in bratske ljubavi. Naravno, da smo se razšli še-le pozno v noč. Želja, ki nas prošinja, je ta, da bi za vedno tako ostalo! Sklepajoč te vrstice, kličemo: Slava „Tržaškemu Sokolu!“

Slovesno blagoslovljenje in položitev prvega kamena pri novej cerkvi v Rocolu bude dne 19. t. m. dan sv. Vincenca Pavljanskega ob 8. uri predpol. Temu svetniku bude nova cerkev tudi posvečena. Napravili so se dotični načrti in proračun. Cerkev bude stala vkupe 150 tisoč goldinarjev; zidana bude na tri ladije ter bude merila 50 metrov dolgoti in 25 metrov širokosti; v njej bude prostora za 3000 oseb. Spredaj bude imela monumentalno pročelje. Po tem takem bude pravo umetno delo našemu mestu v okrasbo. Dosedaj se je nabralo milodarov gl. 8804.10 v denarju in 2350 v vrednostnih papirjih.

Od sv. Ivana se nam piše: Sv. Ivančani so kaj lepo okrasili vse poti, koder je šla v nedeljo procesija. Postavili so štiri slavoloke v narodnih barvah in odličene z narodnimi zastavami. Neprijetno izjemo v tem pogledu delal je le oni „pri palkih“, da si je stal 60 gl. Pohvaliti nam je g. Kufermana, ki bi bil lahko — dasi je tujec — mnogim drugim mláč-

nežem v izgled. Pri procesiji peli so kaj lepo otroci. „O blažena mladina — vskliknili smo pri tej priliki — kako razumno in navdušeno izgovarjaš besede, ker veš, kaj poješ — ali prišla bodo poznejša leta, in peti bodeš morala in Boga moliti v neumljivem ti jeziku. Tedaj bodeš morala — mesto, da bi glas svoj v vumljivem jeziku pošiljala do Stvarnika svojega — besede Bogu posvečenih pesmi izgovarjati v ptujem jeziku in navadno skandalozno popačeno. Blagi pokojni učitelj Piano naučil je naše pevce že pred 20 leti mnogo lepih cerkvenih pesmi in tudi krasno veliko mašo, ki je vsem neizrečeno ugajala. Sedaj se poješ še vedno ista skladba — toda latinski. Sedanjemu učitelju pa zakličemo: ako če že nočete koristiti svojemu vbogemu, trpečemu rodu, ali vsaj ne dotikajte se del v grobu ležečih mož, kateri so žrtvovali domovini svojej vse svoje moči, ne plašeč se, da bi mogli radi tega izgubiti celo svoj kruh. Toda vrnimo se k procesiji. Omeniti nam je neke nedostatnosti. Vprašati moramo: Zakaj se pri spremstvu zastavonošev prezira narodno oblečene, domače deklice, in se daje prednost mestnej gizdavosti? — Pri tej priliki povedati moramo neko svojo željo: da bi se namreč tu osnovalo bralno družtvo, kateremu bi bil namen, vabiti nezavedneže v narodni rodoljubni krog. Morda se kdo drugi oglasi v tej zadevi? — Pa še nokaj! Židovsko vredništvo tržaškega „Mattino“ doposlalo nam je dvakrat zaporedoma svoj list pod naslovom „Slovensko družtvo“. Ubogi „Matinče!“ Lepo slovensko družtvo bi bilo to, ako bi podpiralo list, ki je polen obrekovanj, laži in grdenja nas Slovencev. Vesel bodi, da okoličani ne čitajo tvojih nesramnosti, sicer bi prišel tvoj klobuk pred časom mej stare cunje. Čudno je pa to, da so uprav oni, ki močno ropotajo proti židom, naročeni na ta židovski list.

Od sv. Ivana nam pišejo: Kakor je slišati, pride s prihodnjim šolskim letom slavno-znani Bonin v šolo k svetem Ivanu; a za njim, tako upa vrli poitalijančevalec, priromata kmalu otroški vrt „Pro patria“ in pa laški razred na tukajšnej šoli. A da svetoivančanje že naprej spominimo, mu povemo, da ne bude tu našel takó mehkih tal v to svrhu, kakor v Rojanu, da smo tu trdni, kakor kraška skala in da smo pripravljeni kljubovati njemu in njegovim mrežam, ter storiti vse poti, da si ohranimo vsaj te pravice, katere vživamo. Kakor bude malo opravil tukajšnji vodja, ki je vstvaril v našej šoli nezasišano veliko število otrok, ki „govore“ italijanski; tako malo, zagotovimo ga, odpravil bude novi — poslanec. Dajte Slovenceu kar je slovenskega, a Lahu kar je laškega! Za to geslo — se bodemo bojevali.

„Pro patria“ — v Gorici. Z velikim sožaljenjem poročajo iz Gorice, da se je nadzorništvo šol tega društva odpravljalo tamošnja znana gospa Marani, soproga odvetnika Maranija in predsednika goriske podružnice lahonskega šolskega društva. Tudi zadnji neki nameruje odpraviti se svojeje časti ter navaja kot uzrok propad pri zadnjih volitvah rekoč, da se njegova stranka — panlahoni — ni zadosti odločno potezala za njega kandidaturo. Mi se tega pojava veselimo ter želimo, da bi tudi nekateri drugi strastni zastopniki laških idej sprevideli, da na Primorskem ni ugodnih tal za njihove marnje. Vivat sequens.

Iz sv. Križa se nam piše: Pri slovesnej procesiji, vršivši se sv. Petra in Pavla dan, nesli so tudi novo cerkveno zastavo, katero smo omislili po blagem opominjanju vrlega našega župnika, pred. g. Pubiše. Križani sploh ne zamude nobene prilike, da ne bi skazali čast in udanost Najvišjemu. Lepe slovenske zastave so pa pričale, da smo zvesti tudi svojemu domu in rodu, da smo zvesti sinovi majke „Slave“. Seveda našemu

slavnemu županu neso bile povseči slovenske te zastave in prihrupel je, da jih moramo odstraniti, češ, da on ne trpi takih „zmotarij.“ Videč pa, da bi pri nas lahko kaj skupil, odšel je urnih petá. Tega moža moramo odpraviti od županskega stola, ako hočemo, da se naša slovenska stvar tu prav razvije. Vsa naša prizadevanja morajo delati na to, kajti nadleguje nas neprestano. Ali mi hočemo ostati zvesti svojemu Stvarniku in svojemu rodu! Velečastitemu gospodu župniku pa izrekamo iskreno zahvalo, da se tako trudi, da bi nas osrečil. Njega slušajmo, ne pa razne zapeljivce, ki nas hočejo le mamiti. Bog naj nam ohrani blagega gospoda še mnogo let! —

Vabilo. Občno letno zborovanje „učiteljskega družtva za Goriški okraj“ bude dne 24. julija ob 9. uri predpoldne v Gorici na slov. odd. dež. kmet. šole. Dnevni red: 1. Petje po notah; 2. Poročilo o društ. delovanji; 3. Pregled letn. računov; 4. Volitev družtvenega vodstva. K obilni udeležitvi uljudno vabi ODBOR.

Strajk kamenosekov se nadaljuje. Včeraj je bilo posvetovanje mej strajkajočimi delalci in gospodarji, katero je pa imelo negativen vspeh. Gospodarji so hoteli priznati 10urno delo za poletje in 9urno za zimsko dobo. S tem pa delalci neso zadovoljni in hočejo rajše zapustiti tukajšnji trg, nego bi odnehali od svojih zahtev.

Mesto Trst šteje sedaj 160.092 prebivalcev, ne števisi vojaštva. Od 26.—28. m. meseca se jih je rodilo 58 možkih, 49 ženskih; umrlo pa 4 možki in 2 ženski.

Krajcarska tarifa. Po državnej železnici se je odpeljalo v nedeljo 2057 oseb v Boršt, 260 v Hernelje in 144 v Divačo. Promet je tedaj velikansk. Vožnja v Boršt stane sedaj samo 15 kr. Dobro bi bilo, da tudi naša družtva napravijo kako prihodnjih nedelj skupni izlet v Boršt ali prijazno Dolino.

Razpisano je mesto zdravnika pri okr. blagajni za bolne v Kopru s sedežem v Miljah. Letna plača 1200 gl. Prošnje se ulagajo pri okr. glavarstvu v Kopru do 20. t. m.

Regata, katera je imela biti minolo nedeljo v barkovljanskem zalivu šla je po vodi. Oče Pluvius je gotovo vedel, da suha polja bolj potrebujejo dežja, nego tržaški Lah regate. Čeprav se je nebo ves popoldne nekako komačilo, ljudstva je v Barkovlje kar vrelo. Ko je pa jelo nenadno ulivati iz neba, nastala je tu velika zmešnjava. Vse je teklo, kamor je le moglo; mestne frajlice so si pa pomandrale svoje bele obleke. Regata se nekda ponovi bodočo nedeljo.

Češko šolsko družtvo „Ustredni Matice skolská“ bude praznovala letos desetletnico svojega obstoja. Do tega velekoristnega družtva je imel češki narod vsigdar največje simpatije ter neizmerno dosti za nje žrtvoval. Samo ob času, ko se je njega pomoč zahtevala od druge strani n. pr. po požaru gledišča v Pragi, žrtvoval je manje za narodno šolstvo. V teku zadnjega desetletja je uz rževala Matica 2 gimnaziji, 38 ljudskih šol (15 javnih in 31 otroških vrtov). Pripomogla je poleg tega 3 šolam do osnutja. Na vseh, teh zavodih uživa do 11.000 otrok poduk v materinem jeziku. Matica dovoljuje pri tem podpore tudi drugim šolam in zavodom ter sploh skrbi za duševni napredek češkega naroda. Desetletnica njenega obstoja obdržavala bude v Padurbicah dne 15., 16. in 17. prih. avgusta svoj slovesni jubilarni občni zbor, koji brez dvojbe še bolj oživi zanimanje naroda za to velepomembno in prekorišno družtvo.

Grozovit bratomor. Nek 25-leten potepuh Peter Kvalica stanoval je s svojo sestro Rozo, strežajko v ruski kopelji poleg javnega vrta, v ulici Giulia šte. 21. V soboto zvečer šla je Roza, kakor po navadi, v posteljo. Ob 1. uri popolnoči prikrevsal je njen brat Peter pijan domov in približavši se k njenej postelji, jo stre-

sel ter tirjal, naj mu da 80 krrajcarjev. Ona mu jih odreče; kakor zdvijan zažene se tedaj Peter vanjo ter jo jame neusmiljeno nabijati s pestmi po glavi, prsih in po životu tako, da se je nesrečnici kri udrla skozi grlo ter je pala v nesvest. Proti 6. uri zjutraj je izdahnila svojo dušo. Zverskega morilca lastne sestre je policija kmalu potem aretirala v nekej ljudske kuhinji.

Nečloveška mati. Neka gospa, imenom Terezija contessa Badini rojena Hauser, iz Novegrada v Dalmaciji, bila je že dlje časa poročena z nekim oficijalom pri tukajšnjem brzojavnem uradu. Njen mož imel je od prejšnjega zakona dvoje otrok, jedno trinajstletno deklico Dragotinko in jednega dečka. Osebito prvo je brezsrčna mačeha tako mučila, pretepala in suvala, da je ubogo dekletce že l. 1888 moralo dva meseca zdraviti se v bolnici. Čeprav je policija neusmiljeno baburo tedaj ostro pokarala, zadnja le ni hotela jenjati in ravnala je še dalje ta o nečloveški z nedolžnim otrokom, da je zadnji minoli teden na neznanskih bolečinah umrl. Ali kmalu se je raztrosila vest, da je dekletce mačeha z batinami umorila; policija je stvar naznanila sodniji, koja je odredila, da se je mrtvo telesce zopet odkopalo in zdravnik Xydias in Zamparo, katera sta mrtveca raztelesila, prišla sta do prepričanja, da je zadnji preminol na batinah nečloveške matere, koja so minolo soboto zaprli. Brzojavni uradniki so zajedno zahtevali od svojega predstojnika, da se do končane sodne obravnave njen mož iz urada odstrani, ker je dopustil tako nečloveštvo. Ženska ta hijena je stanovala v ulici sv. Justa št. 3. Grozen čin je napolnil vse mesto z začudenjem.

Nesreči. 6 leten otrok pal je v nek vodnjak v sv. M. M. zgornji ter utonil. Roditelji so ga iskali vso noč in še le drugo jutro so ga našli mrtvega v vodnjaku. Stariši pazite na svoje otročiče! — 28-leten Jernej Sosič, stanujoč v Rojanu št. 97., je ogledoval miaoli petek po noči vagono pri južnej železnici. Približavši se z nočno svetliko k odprtini, vname se plin, ki je izhlapoval iz vagona s tako močjo, da je ubozega Sosiča vrglo na tla ter mu je ogenj ožgal ves obraz in zgornji život. Nesrečneža so prenesli v bolnico, kjer mu se je neki zdravje obrnilo na bolje.

Nek neroden kolesar je kolovratil minolo nedeljo ob barkovljanskej luki, hotéč pokazati svojo skušenost na kolesu. Šestleten deček je uprav hotel preko ceste v tem, ko pridirja nerodnež ter ga povozi. Kolo mu je šlo po vratu in rokah ter ga močno poškodovalo. Otrok moral je v bolnico; nerodneža kolesarja so zaprli.

„Zemljepis za prvi razred srednjih šol“. Drugi popravljeni in skrajšani natis; spisal in založil Janez Jesenko; cena 40 kr. Tako se imenuje najnovjša lična učna knjižica vsem dobro znanega pisatelja, profesorja na c. kr. gimnaziji v Trstu. Knjiga obsega 88 str. in se odlikuje po pravilnem in jasnem jeziku. Brez dvojbe jo bude ministerstvo čim prej potrdilo kot učno knjigo v prvem gimnazijalnem razredu. Priporočamo jo ne le dijakom srednjih šol, ampak tudi drugim rodoljubom v pridno čitanje.

„Ljubljanskega Zvona“ 7. številka ima naslednjo vsebino: 1. A. Aškerc: Ponočna pótница. Balada. p. Josip Stare: Zadruga. Povest. 3. Y: Nje obraz. 4. Fr. Orožen: Henry Moreton Stanley. 5. Josip Cimperman: Satura 15, 16. 6. Viljem Rohrman: Rastlinski vpliv pri tvorbi rodne zemlje. 7. Ig. Kaš: Bosanka. 8. J. Stare: Pisma iz Zagreba XXII. 9. L. A.; Njega listek 10. Jožef Rakež: Kako je doktor Janez Sinuaké zaslul. 11. Književna poročila. 12. Listek.

„Učiteljski Tovariš“ šte. 13. ima naslednjo vsebino: Prof. Fr. Orožen — Ljubljana: O zemljepisnem pouku. (Dalje.) — Ana Pour — Vrhnika: Črtice iz deklíčke šole. — F. Stegnar — Ljubljana:

Delovanje „Narodne škole“. — Francišok Jeglič — Dovje: K osnovi pravil društva v pomoč učiteljev in učiteljic, dalje učiteljskih vdov in sirot na Kranj-kem. — J. Marn: Knjiga Slovenska. — Dopisi: Iz Logateca. — Iz logaškega okraja. — Iz Črnomlja. — Iz kočevskega okraja. — Iz Ljubljane. — Z Dolenjskega. — Iz Šent-Jernej. — Iz Komna. — Vestnik. — Uradni razpisi učiteljskih služeb. — Listnica uredništva.

„Unio Chatolica“. Kakor je razvidno iz denašnjega inserata, prevzel je gospod Mate Mandić te družbe glavni zastop za Primorsko in Dalmacijo. V zvezi s tem, da zavod ta deluje še le dobrega pol leta, je vender zanimanje zanj od dne do dne živahnije. Tudi v narodnem obziru smemo zavod le priporočati, kajti namen mu je izpodrinuti razne židovske zavode, ki so nam Slovencem skrajno nasprotni. Potujoči zastopnik obiskal bode te dni najprej našo okolico, potem Gorisko in Istro. Priporočamo ga našim gospodom naročnikom, osobito pa častitej duhovščini.

Javna zahvala.

Ob priliki veselice pevskega društva „Adrija“ v Barkovljah od dne 29. m. darovala je sledeča gospoda: Fr. Kallister 10 gl., M. Truden 10 gl., družina Covacich-Rebek gl. 310, Fr. Dollenz 3 gl., S. dr. Pertot gl. 250, Ivan Č. 2 gl., Ant. Pogorelec 3 gl., A. Počkaj gl. 140, Drag. Martelanc 1 gl., N. N. (št. I.) 1 gl., N. N. (št. II.) 1 gl., N. N. (št. III.) 1 gl., N. N. (št. IV.) 1 gl. (ker se niso mogli udeležiti veselice). Angelij Taccani gl. 180, I. M. Kanduš 1 gl., Svetko Martelanc prepustil je potrebnega lesa za oder ter daroval 50 nv., I. Turk 1 gl., Čebobin Mih. 1 gl., Urbančić J., Polić Fran, A. Žitko, Zornik in N. N. po 70 nvč., prof. M. Mandić 50 nvč., Ant. Šeuka 50 nvč., N. N. 50 nvč., M. Krže 50 nv., Vek. Stare 50 nv., Jak. Tavčer 30 nv., S. Pertot 25 nv., N. N. 25 nv., J. Stare 20 nv., L. F. 50 nv., F. K. 20 nv., Zornik 20 nv., Mlač, Sirk in N. N. po 10 nv., Sušmelj J. 30 nv., K.J. 20 nv., Kalin 30 nv. — Razven tega se je vpisal pri tej priliki 1 ustanovnik in več podpornih udov I. in II. razr., da takó častno odzovejo družtvenim nasprotnikom! — Č. g. A. Rebek barkovljanski domačin, ces. kr. zač. komisar v Kopru je daroval družtv. igralcem več potrebne in za igre primerne obleke. — Luka Pertot (podp. ud) je daroval jedno lepo hrvatsko zastavo. — Odbor „Adrija“ se vsej tej častnej gospodi najprisernejše zahvaljuje. Bog naj stotero plati rodoljubnim gospodom, kateri pomagajo barkovljanskim rodoljubom, učinjati „Adrijo“ prvo in „nepremagljivo narodno trdnjavo okolice!“

Odbor pevskega društva „Adrija“ v Barkovljah.

Pošilja blago dobro spravljeno in poštnine prosto!

Teodor Slabanja

srebrar v Gorici, ulica Morelli št. 17. priporoča se v ljudno pri visoko častiti duhovščini v napravo cerkvenih posod in orodja najnovejše oblike, kot: monstranc, kelihov itd. itd. po najnižji ceni.

Stare reči popravi, ter jih v ognji pozlati in posrebrni. Na blagovoljno vprašanje radovoljno odgovarja. 37—28

Pošilja blago dobro spravljeno in poštnine prosto!

Najboljša 30—40

Brnska sukna

razpošilja po originalnih tovarniških cenah tovarna finega sukna

Sigel-Imhof

v Brnu.

Za elegantno pomladno in poletno moško obleko zadosti je 1 odrezek v dolgosti 310 metra, to je 4 Dunajski vatli 1 odrezek iz pristne ovčje volne velja:

1 gld. 4.80 iz navadne
1 gld. 7.75 iz fine
1 gld. 10.50 iz jako fine
1 gld. 12.40 iz najfinije

Nadalje so v največji izbiri: s svilu pretkana grebenasta sukna, blago za ogrtače, loden za lovec in turiste, peruvienne in tosking za salonske obleke, prepisana sukna za gg. uradnike, blago iz sukana za moške in dečke, ki se sme prati, pristna piqué-gilet-bлага itd. — Za dobro blago, natančno odgovarjajoče in točno dopošiljatev se jamči. Uzorci zastopj i franko.

Razpis učiteljskih služeb.

Razpisujejo se službe:

1. učitelja-voditelja na enorazrednicah v Velicemdolu, Temnici, Zgoniku, Gorjanskem, Šempolaji in Kobiljaglavi;

2. učitelja na štirirazrednici v Sežani, in

3. učiteljice na dvorazrednicah v Povirju in Tomaju:

vse s postavnimi dohodki III. plačilne vrste.

Za službo učitelja-voditelja zahteva se tudi sposobnost podučevati katoliško verstvo.

Prošnje naj se vložijo pri podpisnem v teku 4 tednov po razglasenju tega razpisa v časniku „Oservatore Triestino“.

C. kr. okrajni šolski svet.

Sežana 2. julija 1890.

Avguštin Briani

obrotni kemik

Corso štv. 22. — Barkovlje 249.

pripravlja te-le sirupe:

malinovec	.....	kilo po 80 kr.
ribež	.....	80 "
iz malin in tamarinda	.....	80 "
iz črnih murv	.....	80 "
iz granatnih jabolk	.....	90 "
iz tamarinde	.....	55 "
iz pomeranč	.....	80 "

Dalje pripravlja tudi koncentrovan sirup iz dateljnov iz Aleksandrije, izvrsten lek proti kašlju prouzročenumu po prehlajenju, proti unetju pluć, bronchiti itd. 80 kr. kilo.

Opazka: Te cene veljajo za dom. naročnikom za trg zniža se za 10 odstotkov.

Case nam je preporučiti p. n. občinstvu Trsta i okolice, Primorja i ostalih hrvatsko-slovenskih gradovah i mjestah, sa solidnosti i jeftinoće poznatu, te obilnimi modernimi pismeni strojevi providjenu,

JEDINU SLAVENSKU

TISKARU

U TRSTU

Ista prima i obavlja svaku naručbu bilo koje vrsti knjigotiskarskoga posla te preporuča se osobito za ove vrsti tiskanic kao n. pr.:

za župne urede, okružnice, račune, list. artiju i zavitke s napisom, preporučne karte, posjetnice, zaručne i vjenčane objave, pozive, rasporede, ulaznice, oglase, pravila, izvješće, zaključne račune, ročištnike, punomoći, cjenike, jestvenike, svakovratne skrižaljke, izpovjedne cedulje, knjige itd.

Uvjerava se p. n. občinstvo, da će nam biti osobita briga, p. n. naručitelje u svakom pogledu zadovoljiti koli brzom i točnom podvorbom, toli jeftinom cjenom i ukusnom izradbom.

Drži u zalih (skladišću) sve potrebne tiskalice i knjige za crkvene urede.

Onda ima na prodaj sledeće knjige: Kmetijsko berilo za nadaljevalne tečaje ljudskih šol in gospodarjev v pouk ciena prije 50 nvč. sada 40 tvrdo vezana . . . n. 60
Sodnijski obrasci sastavljeni B. Trnovcem . . . n. 20
Vilim Tel, prevod Cegnara . . . n. 40
Ljudmila prevod J. Lebana . . . n. 30
Filip prevod Križmana . . . n. 20
Antigona prevod Križmana . . . n. 30
Trst in okolica od Sile . . . n. 30
Pjesma o zvonu prevoe A. K. Istranin . . . n. 20
Istra pjesma . . . A. K. . . n. 20

Ove su knjige jako prikladne za darove o praznicah zato ih sl. občinstvu preporučamo. Kod naručivanja tiskarnica i drugog, molimo naznačiti točno naručbu i dotični naslov (adresu) naručitelja.

Za obilnu naručbu preporuča se

Tiskara Dolenc

Via Carintia br. 28 u Trstu.

Velika gospodarstvena

14 maja do 15 oktobra
10 sati u jutro do 10 na večer

šumarstvena, umjetnička i obrtnička

Ulaznica 40 novč. — U nedeljah i sveteih 30 novč.

Izložba Beč

Fontane lumineuse
Park i rotunda
večer električno razsvietljeno

Rotunda

Ulaznice za djecu 20 novč.

Spomladansko zdravljenje.

Čaj „Tisoc cvetic“ (Millefiori).

Cisti kri. Izvrstno sredstvo, ako peče v želodcu, kakor tudi proti zabasanju in hemoroidom. En zavitek, zadosten za zdravljenje stane 50 kr. in se dobi v odlikovanej lekarni Praxmarer „Ai due Mori“ Piazza Grande. 9—10

Ta fabrika izdeluje po jako nizkih cenah orglje za cerkve in harmonije, krasno vgrajene in solidne konstrukcije. Pogoji plačevanja so lahko prav ugodni. Kataloge in cenike dobiva se gratis. Ta zavod izdelal je v dobi 16. let blizu 300 orgelj, mej katerimi je bilo dosti prav velikih. 12—20
To dokazuje najsigurnejše zmožnost zavoda in njega realnost.

La Filiale della Banca Union TRIESTE

si occupa di tutte le operazioni di Banca e Cambio - Valute.

a) Accetta versamenti in Conto corrente, abbonando

PER BANCNOTE:	PER NAPOLEONI:
30 c. preav di 5 gni	2 1/2 % c. preav di 20 gni
31/2 % a 4 mesi fisso	3 % " " " 40 "
3 1/2 % a 6 " "	3 1/2 % " " " 3 mesi
3 1/2 % a 8 " "	3 1/2 % " " " 6 "

Il nuovo tasso d'interesse principiera a decorrere sulle lettere di versamento in circolazione dal 1 e 8 Marzo 1890 a seconda del relativo preavviso.

In Banco giro abbonando il 2 1/2 % d'interesse annuo sino a qualunque somma; prelevazioni sino a f. 20,000, a vista verso chèque; Importi maggiori preavviso avanti la Borsa. — Conferma dei versamenti in apposito libretto.

Conteggia per tutti i versamenti fatti a qualsiasi ora d'ufficio la valuta del medesimo giorno.

Assume per propri correntisti l'incasso di conti di piazza, di cambiali per Trieste, Vienna, Budapest ed altre principali città, rilascia loro assegni per queste piazze, ed accorda loro la facoltà di domiciliare effetti presso la sua cassa franco d'ogni spesa per essi.

b) S'incarica dell'acquisto e della vendita di effetti pubblici, valute e divise, nonchè dell'incasso di assegni, cambiali o coupons, verso 1/8 % di provvigione.

c) Accorda ai propri committenti la facoltà di depositare effetti di qualsiasi specie, e ne cura gratis l'incasso dei coupons alla scadenza.

d) Vende le Lettere di pegno 4 1/2 % e 5 % della Banca Commerciale Ungherese di Pest e le lettere di pegno 4 % dell'i. r. priv. Banca Ipotecaria austriaca di Vienna. 13—24

Trieste, 24 Febbrajo 1890.

„Unio catholica“

vzajemni zavod za zavarovanje škod na Dunaji, I., Bäckerstrasse 14. koncesijovan vsled ministerske naredbe z dnem 28. februvarija 1889.

Zavod zavaruje:

Premakljivo in nepremakljivo premoženje proti škodi po požaru, strell in eksploziji — za taka zavarovanja jamčijo solidarno prvi vzajemni zavarovalni zavodi, kateri so člani razdelilnega društva vzajemnih zavarovalnic. Vsled zvezo z vzajemnimi zavarovalnimi zavodi zamore „UNIO“ zavarovanja v največji vrednosti sklepati in daje na podlagi te zveze svojim zavarovaneem največjo varnost. Vsakoletni prebitok razdelil se bode med zavarovance.

Zavod vpeljal je tudi novo, doslej še ne poznato stroko zavarovanja, namreč: Zavarovanje cerkvenih zvonov proti prelomu ali razpoku. V to stroko spadajo one škode, katere niso nasledki požara, temveč ki nastanejo vsled drugih katerih-koli slučajev. K vdeležbi v tej zavarovalni stroki vabijo se vsi prečastiti cerkveni predstojniki.

Tudi posreduje zavod pri prvih vzajemnih zavarovalnicah

zavarovanje na življenje in proti nezgodam.

Vprašanja glede zavarovanj blagovoljno naj se podpisnemu glavnemu zastopu ali pa okrajnim gospodom zastopnikom dopošiljati. Zastopništva po deželi oddajamo zaupnim osobam, katere se naj pismeno ali ustno pri podpisnem glavnem zastopu oglašo.

TRST, meseca junija 1890.

Glavni zastop zavoda „UNIO CATHOLICA“ v Trstu za Primorsko in Dalmacijo.

M. MANDIĆ.

Srečke Dunajske razstave po 1 gl.

16—6 Vsaka srečka je veljavna za obojna žrebanja.

Seznamek dobitkov za obojna žrebanja. 2—8

Prvo žrebanje 14. avgusta 1890. Drugo žrebanje 15. oktobra 1890.

1 dobitok vreden 50000 gld.	1 dobitok vreden 50000 gld.
1 " " " 5000 " "	1 " " " 5000 " "
1 " " " 2000 " "	1 " " " 2000 " "
1 " " " 1000 " "	1 " " " 1000 " "
2 dobitka vredna vsak 500 " "	2 dobitka vredna vsak 500 " "
3 dobitkov vredni 200 " "	3 dobitkov vredni 200 " "
10 " " " 100 " "	10 " " " 100 " "
20 " " " 50 " "	20 " " " 50 " "
50 " " " 20 " "	50 " " " 20 " "
200 " " po 10 sreč. razst.	200 " " " 10 " "
2000 " " " 5 " "	2000 " " " 5 " "

Srečke po 1 gld. V TRSTU pri: Ign. Neumann, Mandel & Comp.